

En av Sveriges ledande botanister har gått ur tiden. Sven Snogerup (1929–2013), hedersmedlem i Svenska Botaniska Föreningen sedan 1999, porträtteras här av Ingvar Kärnefelt.

Sven Snogerup – ett liv med botaniken

INGVAR KÄRNEFELT

Sven Snogerup, som föddes i Osbytrakten i Skåne 1929, har avlidit i en ålder av 84 år. Han kom främst att ägna sitt liv åt den systematiska botaniken. Sven kom till Lund i början av femtioalet och avlade en fil.mag. 1955 där trebetygsarbetet över flora och vegetation i Loshults socken kom att bli början på hans fortsatta karriär.

Henning Weimarck, som då var professor i systematisk botanik, brukade ge sockeninventeringar i uppgift åt intresserade studenter, vilket ansågs lärorikt och utvecklande. Weimarck uppmärksammade den flitige unge studenten och erbjöd honom amanuens tjänst på institutionen.

Sven inledde snart studierna för en licentiatexamen om kromosomtalsförhållanden inom släktet tåg *Juncus* som blev färdig 1961, ett släkte han skulle återkomma till genom hela sin karriär. Lockande blev det därefter att ansluta till den forskargrupp som inriktade sig på evolutionen hos små växtpopulationer i den grekiska övärlden. Sven specialiserade sig på släktet kärlar *Erysimum*, som framlades som en avhandling publicerad i *Opera Botanica* 1967.

Anställningsförhållandena inom den akademiska världen var då ganska osäkra, men ett vikariat som r:e intendent vid botaniska museet mellan 1961 och 1966 gjorde det möj-

ligt för honom att få färdig sin avhandling och att skaffa sig erfarenheter för framtida museiverksamhet.

Nu med en växande familj att försörja, lyckades Sven genom målmedvetet arbete bli kvar inom forskningen på olika vikariat och tidsbegränsade förordnanden, till slut på en särskild forskartjänst vid Naturvetenskapliga forskningsrådet. Denna tjänst hade han – i hård konkurrens – fått för att studera evolutionen inom kålsläktet *Brassica*. Arbetet resulterade i ett antal publikationer, flera i samarbete med Roland von Bothmer och Mats Gustafsson.

När r:e intendenttjänsten vid botaniska museet utlystes som en professur 1981, för att göra den mer attraktiv för forskare, var Sven den överlägset mest meriterade sökanden. Förhållandena vid museet på den tiden var inte särskilt lysande, präglade av dåligt utrymme för samlingarna, återkommande angrepp av skadeinsekter, underbemanning och ett minimalt driftsanslag. Efter några år lyckades Sven till sist få fram nya magasinlokaler för en del av samlingarna, men detta var absolut ingen bra lösning.

Sven blev chef för de botaniska samlingarna under en period då det var svårt att få gehör för stora och genomgripande förändringar och hans återkommande krav på höjda driftsanslag blev resultatlösa. De stora

och positiva förändringarna skulle komma först senare.

Men Sven fick tid med så mycket annat. Han deltog i flera stora flora- och inventeringsprojekt, som *Flora of Turkey*, *Flora Hellenica* och *Flora Nordica*, där han bearbetade många olika släkten och artgrupper, till exempel harörter *Bupleurum*, dunörter *Epilobium*, tåg *Juncus* och skräppor *Rumex*. Sven deltog aktivt i olika inventeringsprojekt i den egeiska övärlden, och samlade alltid flitigt material till samlingarna i Lund. Han utvecklade också ett mycket gott samarbete med amatörbotanister genom sin roll som mångårig ordförande för Lunds Botaniska Förening.

Sven pensionerades från sin tjänst vid museet 1994. Han flyttade ut från sitt tjänsterum och ner i det gamla museiassistentrummet, som han senare skulle dela med sin hustru Britt. Här var han lika verksam och flitig som tidigare tills han blev allvarligt sjuk 2011.

Britt var ofta medförfattare under senare år, och de reste ofta tillsammans på fältarbete, utomlands eller hemma. Ibland gällde det kombinationsresor med orientering och botaniska exkursioner. Orientering hade blivit en stor passion för hela familjen Snogerup. Man kunde inte förlora arbetsdagar genom slöande, tyckte Sven. Botaniken, arbetet och resultatet kom alltid främst.

Tillsammans med Hans Runemark och Bertil Nordenstam skrev Sven 1960 det första arbetet i den långa serien *Studies in the Aegean Flora*. Fyrtiofem år senare gav han tillsammans med Britt ut ett spännande arbete om förändringar i floran över en trettioårsperiod på några av de egeiska småöarna.

Inför jubileet av Linnés skånska resa 1749 skrev Sven två trevliga böcker tillsammans med Matz Jörgensen: *I Linnés hjulspår runt Skåne* och *Från Skånska Resa till Skånes Flora*. Dessa arbeten blev både en succé och utgjorde en stor kulturgärning. En fullstän-

dig publikationsförteckning kommer att läggas ut på www.biomus.lu.se.

Utöver en omfattande vetenskaplig verksamhet var Sven sedan länge ledamot i Kungliga Fysiografiska Sällskapet samt hedersmedlem i Lunds Botaniska Förening och Svenska Botaniska Föreningen.

De stora och genomgripande förändringarna inom biologin och museerna i Lund drabbade Sven först efter hans pensionering. Först kom expansionen av institutionen till Gula Huset längst ner i Botaniska trädgården och samtidig utrymning av bibliotek och utökning med moderna herbariemagasin på museet.

Sedan följde den stora omorganisationen av biologin där två stora institutioner bildades. Samtidigt tillkom *Biologiska museerna* som en gemensam enhet för både de botaniska och zoologiska samlingarna. Sven blev aldrig bekväm inom denna organisation.

Perioden 2002–2010 blev lysande i museernas historia, en period med omfattande externa anslag då man kunde tillsätta ett stort antal intendentur och assistenter, ett scenario som hade varit helt osannolikt något decennium tidigare. Samtidigt pågick planer på att flytta samlingarna till moderna och ändamålsenliga magasin vid Arkivcentrum Syd och i början av 2012 kunde det enorma flyttprojektet inledas.

Sven fick tyvärr inte uppleva hur hans stora samlingar nu ligger väl bevarade i nya kompaktmagasin i klimatreglerade lokaler, allt dessutom tillgängligt i databaser.

Vi som lärt känna Sven kommer att sakna hans stora kunskaper om arter, både hemma i Skåne, i Norden och kring Medelhavet. Kring lunchbordet kommer vi att sakna hans speciella humor. Han följde med sin tid och om någon politiker gjort bort sig kunde han gärna fälla en syrlig kommentar.

Det sista kapitlet i Svens historia som botaniker är skrivet. Sammanlagt blev det 126 arbeten, från det första om floran i Loshult 1956 till det som fick avsluta: om floran på Pepparholm 2012. **SBT**